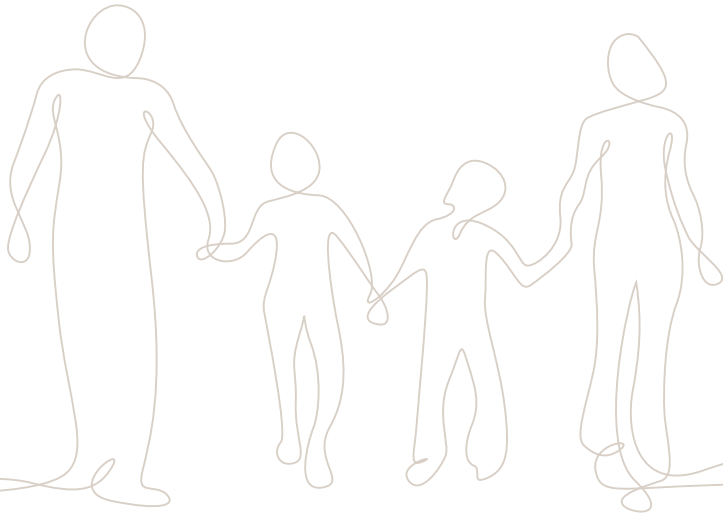

Behandling av rusmiddelproblematikk i familien

**Utfordringer
Dilemmaer
Muligheter**

Temaet utfordrer oss i forhold til

Fagkunnskap

Offentlige føringer

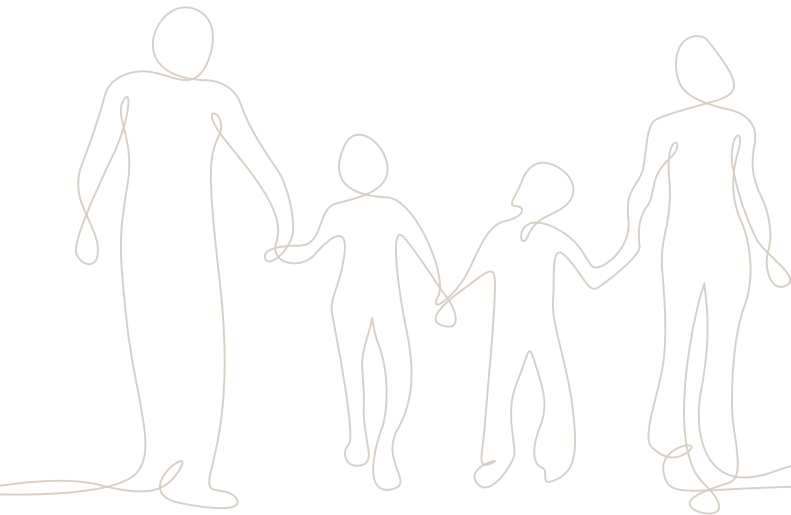
Hjelpetilbud

Holdninger

Barrierer

Handlingskompetanse

Samhandlingskompetanse

Familien

For et herlig hjem

For en gøyral bror

Jeg går her og gruer meg til dagen jeg blir stor

For en lykkelig far

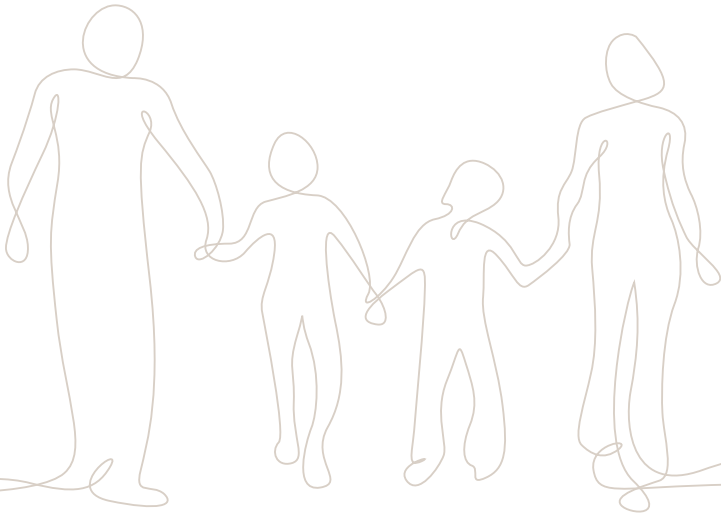
For en munter mor

For et festlig samliv i det høllet der vi bor

Familien

Dette er ting man ikke k dder med

Dette er hellig grunn.....

Jokke & Valentinerne
«Jeg er redd»

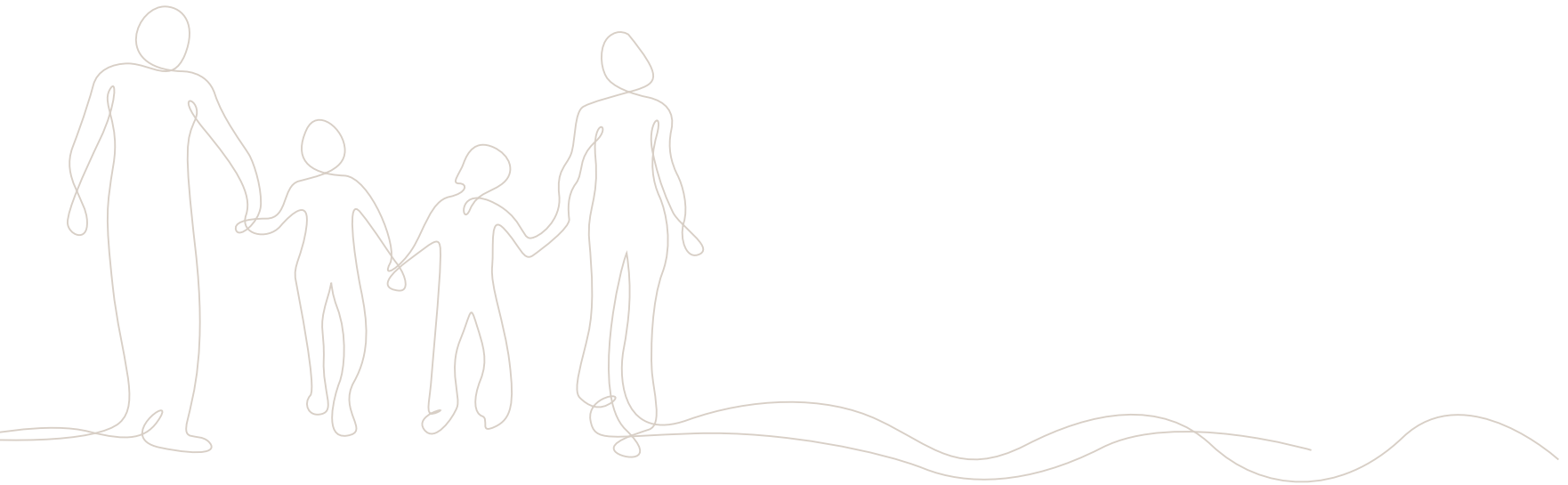
Familien

Familien er en privat sfære som myndighetene skal ha stor respekt for og være varsom med å intervensere i.

På den annen side skal ikke myndighetene være likegyldige til hvilke forhold barn vokser opp og formes i. Barn skal ikke vokse opp i miljøer som er preget av rusmiddelbruk....

Meld.St.30 (2011-2012) Se meg! En helhetlig rusmiddelpolitikk

Barrierer

- Redd for å ta feil

Menneskelig

Faglig

Juridisk

Iver Lensmannsredd

'Den fjerde nattevakt' av Johan Falkberget

Skulptør Per Sverre Dahl/fotograf Per Sverre Almås

- Redd for å miste relasjonen til de voksne

- Redd for å tillegge dem et problem de ikke har
- Redd for å såre, krenke, fornærme, tråkke på selvfølelsen
- Redd for å skremme vekk
- Redd for å bli oppfattet som moraliserende

- Redd for klientens reaksjoner

Utløse en 'Niagarafoss' som aldri stopper

Sette i gang følelser og reaksjoner jeg ikke greier å ivareta

Avdekke hjelpebehov jeg ikke kan følge opp

Gjøre vondt verre

- Redd for egne reaksjoner

Redd for å bli avvist

Redd for å få kritikk og kjeft

Redd for hvordan jeg vil takle aggresjon, sinne og trusler

Redd for å bli minnet om egen problematikk

Redd for å føle meg utilstrekkelig

Redd for å miste kontroll

- Redd for konflikter

*Those are my principles.
If you don't like them,
I have others...*

Groucho Marx

Det biologiske prinsipp

Bedre beskyttelse av barns utvikling

Ekspertutvalgets utredning om det biologiske prinsipp i barnevernet

NOU 2012: 5

Det biologiske prinsipp

Utvalget anbefaler innføring av et nytt prinsipp
definert som

**prinsippet for
utviklingsfremmende tilknytning**

NOU 2012: 5

Det biologiske prinsipp

Herunder anbefaler utvalget at terskelen for omsorgsovertagelse vurderes i forhold til tre faktorer:

a. om tilknytnings- og relasjonskvaliteten mellom omsorgspersonene og barnet er utviklingsstøttende eller ikke

NOU 2012: 5

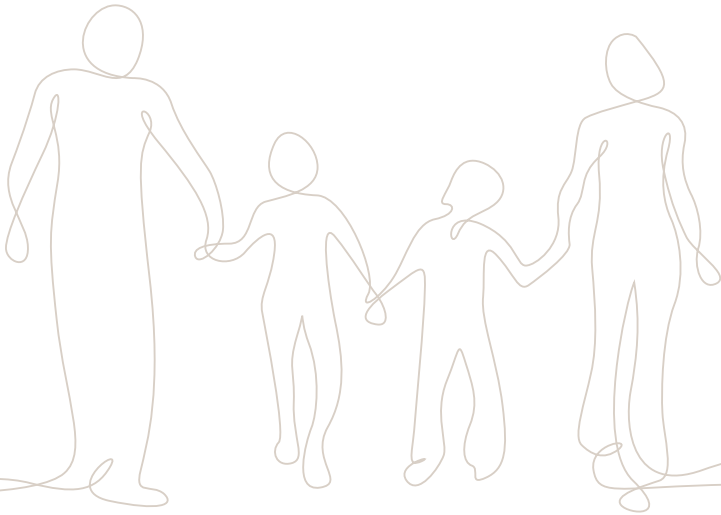
Det biologiske prinsipp

b. alvorlighetsgraden og stabilitet av omsorgssvikt (forsømmelser, manglende behandling eller opplæring, mishandling eller overgrep)

c. om omsorgspersonenes egenskaper (psykisk utviklingshemming, psykisk sykdom, rus) er av varig eller forbigående karakter

Rusmiddelproblematikk

Individuelt perspektiv
Familieperspektiv
Generasjonsperspektiv

Individuelt perspektiv

Helsemessige og sosioøkonomiske belastninger,
skader og sykdommer

Utvikling av avhengighet

Diagnoser

Familieperspektiv

- Når bruk av rusmidler virker forstyrrende inn på de **oppgaver og funksjoner** som skal ivaretas i familien
- Når de **følelsesmessige båndene** mellom mennesker belastes og forstyrres av en annens bruk av rusmidler

Generasjonsperspektiv

*My father was frightened of his father,
I was frightened of my father,
and I am damned well going to see to it that
my children are frightened of me.....*

Kong George V
1865 - 1936

Foreldrefunksjoner

Kari Killén

Evne til realistisk oppfatning av barnets behov

Evne til realistiske forventninger om de behov hos voksne barn kan dekke

Evne til realistiske forventninger til barnets mestring

Foreldrefunksjoner

Kari Killén

Evne til å engasjere seg positivt i samspill med barnet

Evne til empati med barnet

Foreldrefunksjoner

Kari Killén

Evne til å prioritere dekning av barnets mest grunnleggende behov fremfor egne

Evne til å bære egen smerte og aggresjon uten å måtte avreagere på barnet

Det rusrelaterte familiesamspillet

Taushet

Blir overlatt til egne tolkninger

Benekting

Usikkerhet og ambivalens

Bagatellisering

Problemer med å stole på egne vurderinger

Manglende bekreftelse på hva som faktisk skjer

Det rusrelaterte familiesamspillet

Roller og ansvar snues på hodet

Barnet blir opptatt av å 'lese', forstå, innrette seg etter, ta ansvar for og tilfredsstille de voksnes behov

Det rusrelaterte familiesamspillet

Skiftende spilleregler – hva gjelder til hvilken tid, og på hvilket grunnlag

Leter etter forklaringer på hvorfor det blir som det blir

Uforutsigbarhet, avtalebrudd

Problemer med å planlegge og fullføre oppgaver

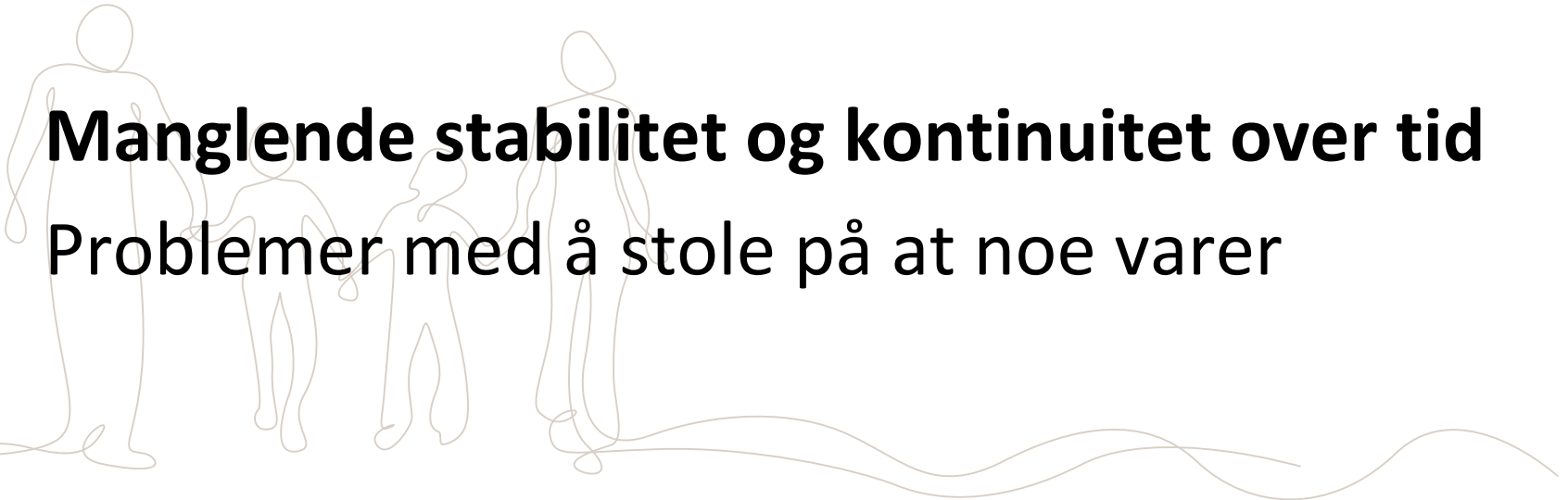
Det rusrelaterede familiesamspillet

Endeløse konflikter uten løsning

Avmakt, ansvarlig for å finne løsninger

Manglende stabilitet og kontinuitet over tid

Problemer med å stole på at noe varer

Belastende og skadelig for barn

Traumatiske opplevelser som ikke er bearbeidet

Det vonde som skjer

Mangel på erfaringer som anses som normale i
vår kultur

Det gode som ikke skjer

Pårørende sliter med

Angst

Nedstemthet

Panikk

Søvnproblemer

Utmattelse

Pårørenderapport Borgestadklinikken 2012

Ulike typer skader på barn

Rusrelaterte fosterskader

Utviklingsmessige skader

Emosjonelle skader

Relasjonelle skader

Avklaring og vurderinger

Problemforståelse

Hvem i familien sliter med hva

Hjelpebehov

Hvem trenger, er motivert for, kan nyttiggjøre seg hva slags hjelp

Tiltak

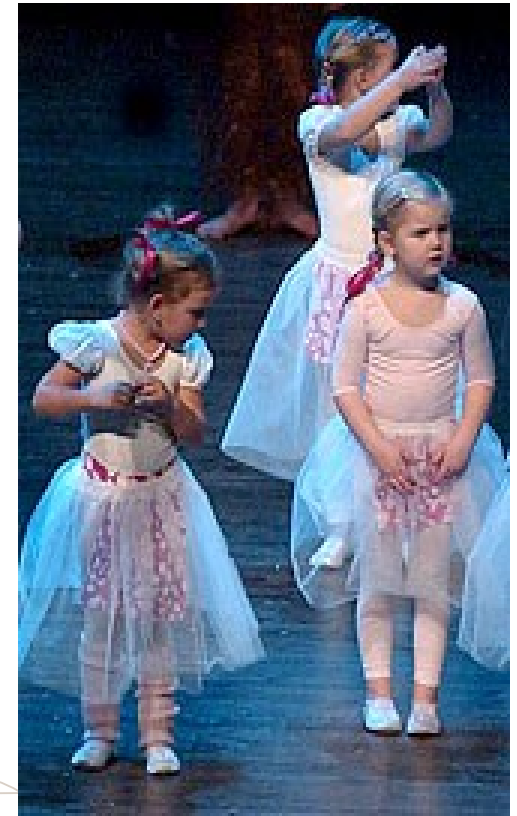
Hvem gjør hva, type tilbud, kapasitet

Hva trenger barn

Gjennom direkte hjelpetiltak

Gjennom at de voksne får hjelp
som kommer barnet til gode

Gjennom kombinasjon av
begge typer tiltak

Hva trenger foreldre

Med eget rusmiddelproblem

Ektefelle/partner med eller uten eget
rusmiddelproblem

Når er det hensiktsmessig med

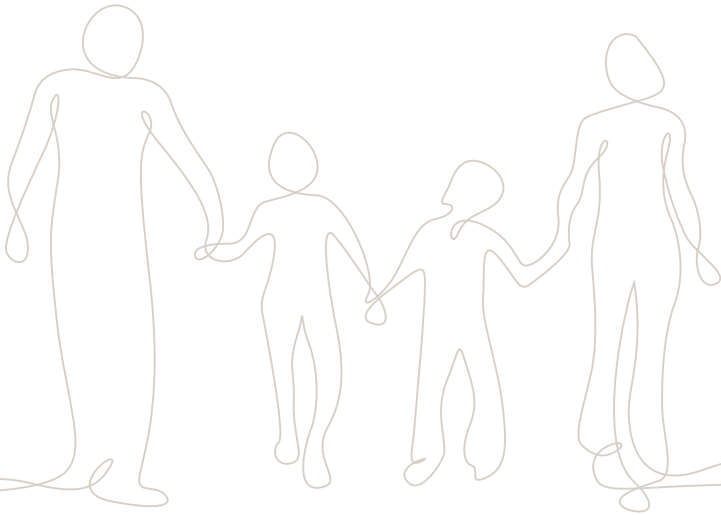
Individuelle hjelpe/behandlingstiltak for voksne og barn

Parbehandling

Hjelpe/behandlingstiltak som inkluderer både foreldre og barn

Helhetsperspektiv fra ulike ståsteder

Arbeid med **voksne**
Arbeid med **barn**

Barn som pårørende

Lov om helsepersonell § 10 a

Helsepersonells plikt til å ivareta mindreårige barn som pårørende

Rundskriv IS-5/2012

Barn som pårørende

Nasjonal retningslinje

Nasjonal retningslinje for gravide i legemiddelassistert rehabilitering (LAR) og oppfølging av familiene frem til barnet når skolealder

Nasjonal retningslinje

Unngå faglig arroganse

Jeg har en lei tendens til å synes at folk er idioter.

Jeg tror kanskje det har gjort meg litt ensom.

Erlend Loe

